

Utrechtse medische hoogleraar, voerde het onderwijs aan het ziekbed in. In het begin van de 18e eeuw kwam hieraan een einde en het duurde tot 1870, toen Van Geuns deze vorm van onderwijs weer invoerde. Van Geuns droeg al één van de aspecten van het Nederlands Huisartsen Genootschap uit, als we lezen dat hij op 26 februari 1793 in zijn huis begon met „een vriendelijke onderlinge samenspreking te houden over het nieuwe en belangrijke, dat er in het ruim bestek der Geneeskunde en in deszelfs praktijk voorkomt”.

Het is goed kennis te nemen van de schrikbeelden van onze voorgangers: cholera, typhus abdominalis en de grote kindersterfte; evenals het feit dat tussen 1812 en 1817 in Utrecht geen ziekenhuis bestond, dus geen klinisch onderwijs. Omstreeks 1850 zijn de beschouwingen van het ziekenhuis van de Universiteit allerm minst rooskleurig: de kribben waren broednesten van luizen; 's winters werd er slechts één maal per maand schoon beddegoed uitgedeeld; de lijkopeningen konden niet aan het oog der verpleegden onttrokken blijven; het personeel bestond uit mannen en vrouwen afkomstig uit de laagste lagen der bevolking en het duurde tot 1892 toen de eerste beschaafde verpleegster in het ziekenhuis kwam.

De hoogleraren met wereldnaam, zoals Donders, Snellen, Winkler en Eykman (Nobelprijswinnaar) vormen de persoonlijkheden, die de glans gaven aan de medische faculteit.

Voor de schrijver heeft het verzamelen de bekoring gehad van een reis in een andere tijd; ook de lezer zal hier niet aan ontkomen.

K. Gil

Nascholing

BIJSCHOLINGSCURSUS VOOR HUISARTSEN

Het Dr. Veeger-Instituut te Nijmegen organiseert in samenwerking met de katholieke universiteit een vierde bijscholingscursus voor huisartsen, welke als onderwerp heeft „Het gezin”. De volgende aspecten zullen worden behandeld: observatie en beïnvloeding van het gezin (medische, psychologische pedagogische en sociologische benadering); gezinsvorming, geboorteregeling (biologische, medische, technische, psychologische en moraaltheologische aspecten); gezinspathologie (onmaatschappelijke gezinnen, onvolledige gezinnen, echtscheidingen, ongehuwde moeders, adoptie); organisaties werkzaam ten behoeve van het gezin (kruisverenigingen, geestelijke gezondheidszorg, maatschappelijk werk, home-team); casusbesprekingen.

Docenten aan deze cursus zijn Prof. R. P. Driessen O.F.M., moraal-theoloog te Wychen, Dr. J. C. van Es, huisarts te Apeldoorn, Dr. R. Eysink, docent aan de Sociale Academie te Rotterdam, Dr. F. J. A. Huygen, huisarts, docent sociale geneeskunde van het gezin te Nijmegen, Prof. Dr. A. Kriekemans, hoogleraar in de pedagogie te Leuven, Mr. C. Kroft, directeur van het r.k. instituut voor sociale opleidingen „De Aemstelhorn” te Amsterdam en Prof. Dr. L. Stolte, hoogleraar in de gynaecologie en obstetrie te Nijmegen.

De cursus, onder algemene leiding van Prof. Dr. A. Mertens, Prof. Dr. L. Stolte en Dr. F. J. A. Huygen, zal worden gegeven in het Instituut voor Sociale Geneeskunde te Nijmegen op twaalf achtereenvolgende donderdagen vanaf 1 oktober tot 17 december 1964 steeds van 16 tot 21 uur. Het cursusgeld bedraagt f 100,—. Voorlopige aanmelding, die geen verplichting meebrengt doch in verband met de organisatie van de cursus zeer op prijs zal worden gesteld, kan geschieden vóór 15 augustus a.s. bij J. J. M. Michels, arts, Instituut voor Sociale Geneeskunde, St. Annastraat 270, Nijmegen, telefoon 08800-58585. Definitieve aanmelding moet geschieden vóór 15 september.

BOERHAAVE-CURSUS THE SOMATIC GROWTH OF THE CHILD

Op 3, 4 en 5 september a.s. zal in het Boerhaavekwartier te Leiden een cursus worden gehouden over „The somatic growth of the child”. Het is de bedoeling in een vrij groot aantal korte voordrachten te laten zien hoe een kind groeit

en waarom het zo groeit, wanneer groei als abnormaal kan worden beschouwd en door welke oorzaken de groei abnormaal kan verlopen, welke behandeling mogelijk is en hoe het resultaat van de behandeling kan worden geïnterpreteerd. Op deze cursus, bedoeld voor schoolartsen, huisartsen, kinderartsen en internisten en waarop vanzelfsprekend iedere belangstellende arts welkom is, zullen sprekers zijn: H. H. van Gelderen, Leiden, A. Haak, Leiden, Z. Laron, Peta Tiqva (Israel), W. A. Marshall, Londen, A. Prader, Zürich, A. Querido, Leiden, F. Schwarz, Utrecht, J. van der Sluys Veer, Leiden, R. Steendijk, Amsterdam, A. M. Thomson, Aberdeen, H. A. W. M. Tiddens, Utrecht, H. K. A. Visser, Groningen, J. J. van der Werff ten Bosch, Leiden en J. F. de Wijn, Utrecht. De voertaal van de cursus is Engels; het inschrijfgeld bedraagt f 40,—. Inlichtingen en inschrijvingen bij het secretariaat der Boerhaave-cursussen, Academisch Ziekenhuis, Leiden, telefoon 01710-57222.

Bekendmakingen

SYMPOSION ARTSENCURSUS APeldoORN

Huisarts en kinderbescherming. De commissie tot voorbereiding van artsen cursussen te Apeldoorn, voortgekomen uit het centrum Apeldoorn van het Nederlands Huisartsen Genootschap en de afdeling Apeldoorn van de Maatschappij voor Geneeskunst, organiseert op zaterdag 19 september een symposium over: Huisarts en kinderbescherming.

Van de huisarts verwacht men een continue, integrale en persoonlijke zorg voor de gezondheid van de zich aan hem toevertrouwende individuele mensen en gezinnen. Dit brengt hem zeker ook in contact met het kind dat dreigt te ontsporen of dat reeds is, en met zijn ouders en daardoor ook met de organen van de kinderbescherming. Bezinning op de taak die de huisarts hier heeft te vervullen en de mogelijkheden en begrenzingen die zijn positie meebrengen is het doel van deze bijeenkomst.

Op de ochtendbijeenkomst spreekt mevrouw E. G. M. A. Kreyns-ter Braak, huisarts te Hilversum, over Problemen van de huisarts in zijn contact met de kinderbescherming, en mevrouw Prof. Mr. J. C. Hudig, buitengewoon hoogleraar in het kinderrecht en de kinderbescherming aan de Rijksuniversiteit te Utrecht en kinderrechter te Rotterdam, over De organisatie van de justitiële kinderbescherming. Des middags worden de inleidingen voortgezet door Prof. Dr. Th. Hart de Ruyter, hoogleraar in de kinder- en jeugdpsychiatrie te Groningen, over De taak van de huisarts bij de herkenning van het bedreigde kind, en door mejuffrouw I. Alten, hoofd-maatschappelijk werkster van de Landelijke Voogdijvereniging „Kinderhulp” te Amsterdam, over Het maatschappelijk werk in de justitiële kinderbescherming. Bij de hierna onder leiding van H. IJzinga Veenstra te houden forumdiscussie zal het forum worden gevormd door de inleiders.

De Apeldoornse Artsendag zal — van 10 tot 16.30 uur — worden gehouden in het gebouw van de Autotechnische school, Loolaan 46. Inschrijvingen (inschrijfgeld f 12,50, lunch in het Kristalbad-restaurant inbegrepen) worden voor 9 september ingewacht bij F. Piekema, arts, Ugchelseweg 88 te Apeldoorn; het inschrijfgeld kan worden gestort op de rekening „Artsencursus Apeldoorn” bij de Rotterdamse Bank aldaar (postgiro van de bank 824838).

RICHTLIJNEN VOOR AUTEURS

Bijdragen worden bij voorkeur tegemoet gezien in machineschrift, in duplo, met toepassing van een brede kantlijn en op ten minste anderhalve regel afstand getypt. Men besluite het artikel met een korte samenvatting.